

SANTA MISA HOMILÍA DO SANTO PADRE FRANCISCO

Área da feira de Cidade Juárez, mércores 17 de febreiro de 2016

A gloria de Deus é a vida do home, así o dicía San Ireneo no século II, expresión que segue resoando no corazón da Igrexa. A gloria do Pai é a vida dos seus fillos. Non hai gloria máis grande para un pai que ver a realización dos seus; non hai satisfacción maior que ver saír adiante, ver crecer e desenvolverse. Así o testemuña a primeira lectura que escoitamos. Nínive, unha gran cidade que se estaba autodestruíndo, froito da opresión e a degradación, da violencia e da inxustiza. A gran capital tiña os días contados, xa que non era sostible a violencia xerada en si mesma. Aí aparece o Señor movendo o corazón de Xonás, aí aparece o Pai invitando e enviando o seu mensaxero. Xonás é convocado para recibir unha misión. Ve, dille, porque «dentro de corenta días, Nínive será destruída» (Xon 3,4). Ve, axúdaos a comprender que con ese xeito de tratarse, regularse, organizarse, o único que están xerando é morte e destrución, sufrimento e opresión. Fálles ver que non hai vida para ninguén, nin para o rei nin para o súbdito, nin para os campos nin para o gando. Ve e anuncia que se afixeron de tal xeito á degradación que perderon a sensibilidade ante a dor. Ve e díalles que a inxustiza instalouse na súa mirada. Por iso vai Xonás. Deus envíao a evidenciar o que estaba sucedendo, envíao a espertar a un pobo ebrio de si mesmo.

E neste texto atopámonos fronte ao misterio da misericordia divina. A misericordia rexeita sempre a maldade, tomando moi en serio ao ser humano. Apela sempre á bondade de cada persoa aínda que estea durmida, anestesiada. Lonxe de aniquilar, como moitas veces pretendemos ou queremos facelo nós, a misericordia achégase a toda situación para transformala desde dentro. Ese é precisamente o misterio da misericordia divina. Achégase, invita á conversión, invita ao arrepentimento; invita a ver o dano que a todos os niveis está causándose. A misericordia sempre entra no mal para transformalo. Misterio do noso Pai Deus. Envía ao seu Fillo que se meteu no mal, fíxose pecado para transformar o mal. Esa é a súa misericordia. O rei escoitou, os habitantes da cidade reaccionaron e decretouse o arrepentimento. A misericordia de Deus entrou no corazón revelando e manifestando o que é a nosa certeza e a nosa esperanza: sempre hai posibilidade de cambio, estamos a tempo de reaccionar e transformar, modificar e cambiar, converter o que nos está destruíndo como pobo, o que nos está degradando como humanidade. A misericordia aléntanos a mirar o presente e confiar no san e bo que late en cada corazón. A misericordia de Deus é o noso escudo e a nosa fortaleza.

Xonás axudou a ver, axudou a tomar conciencia. Acto seguido, a súa chamada atopa homes e mulleres capaces de arrepentirse, capaces de chorar. Chorar pola inxustiza, chorar pola degradación, chorar pola opresión. Son as bágoas as que poden darlle paso á transformación, son as bágoas as que poden abrandar o corazón, son as bágoas as que poden purificar a mirada e axudar a ver o círculo de pecado en que moitas veces está mergullado. Son as bágoas as que logran sensibilizar a mirada e a actitude endurecida e especialmente adormecida ante o sufrimento alieo. Son as bágoas as que poden xerar unha ruptura capaz de abrírnos á conversión. Así lle pasou a Pedro logo de renegar de Xesús; chorou e as bágoas abríronlle o corazón.

Que esta palabra soe con forza hoxe entre nós, esta palabra é a voz que berra no deserto e invítanos á conversión. Neste ano da misericordia, e neste lugar, quero con vostedes implorar a misericordia divina, quero pedir con vostedes o don das bágoas, o don da conversión.

Aquí en Cidade Juárez, como noutras zonas fronteirizas, concéntranse miles de migrantes de Centroamérica e outros países, sen esquecer tantos mexicanos que tamén buscan pasar «alén». Un paso, un camiño cargado de terribles inxustizas: escravizados, secuestrados, extorsionados, moitos irmáns nosos son froito do negocio do tráfico humano, da trata de persoas. Non podemos negar a crise humanitaria que nos últimos anos significou a migración de miles de persoas, xa sexa por tren, por estrada e ata a pé, atravesando centos de quilómetros por montañas, desertos, camiños inhóspitos. Esta traxedia humana que representa a migración forzada hoxe en día é un fenómeno global. Esta crise, que se pode medir en cifras, nós queremos medila por nomes, por historias, por familias. Son irmáns e irmás que saen expulsados pola pobreza e a violencia, polo narcotráfico e o crime organizado. Fronte a tantos baleiros legais, téndese unha rede que atrapa e destrúe sempre aos máis pobres. Non só sofren a pobreza senón que ademais teñen que sufrir todas estas formas de violencia. Inxustiza que se radicaliza nos mozos, eles, «carne de canón», son perseguidos e ameazados cando tratan de saír da espiral de violencia e do inferno das drogas. E que dicir de tantas mulleres a quen lles arrebataron inxustamente a vida!

Pidámoslle ao noso Deus o don da conversión, o don das bágoas, pidámoslle ter o corazón aberto, como os ninivitas, ao seu chamado no rostro sufrinte de tantos homes e mulleres. Non máis morte nin explotación! Sempre hai tempo de cambiar, sempre hai unha saída e sempre hai unha oportunidade, sempre hai tempo de implorar a misericordia do Pai.

Como sucedeu en tempo de Xonás, hoxe tamén apostamos pola conversión; hai signos que se volven luz no camiño e anuncio de salvación. Sei do traballo de tantas organizacións da sociedade civil a favor dos dereitos dos migrantes. Sei tamén do traballo comprometido de tantas irmás relixiosas, de relixiosos e sacerdotes, de laicos que lla xogan no acompañamento e na defensa da vida. Asisten en primeira liña arriscando moitas veces a propia vida. Coas súas vidas son profetas de misericordia, son o corazón comprensivo e os pés acompañantes da Igrexa que abre os seus brazos e sostén.

É tempo de conversión, é tempo de salvación, é tempo de misericordia. Por iso, digamos xunto ao sufrimento de tantos rostros: «Pola túa inmensa compaixón e misericordia, Señor apiádate de nós... purifícanos dos nosos pecados e crea en nós un corazón puro, un espírito novo» (cfr Sal 50/51,3.4.12).

E tamén desexo neste momento saudar desde aquí aos nosos queridos irmáns e irmás que nos acompañan simultaneamente alén da fronteira, en especial a aqueles que se congregaron no estadio da Universidade de El Paso, coñecido como o Sun Bowl, baixo a guía do seu Bispo, Mons. Mark Seitz. Grazas á axuda da tecnoloxía, podemos orar, cantar e celebrar xuntos ese amor misericordioso que o Señor dános, e no que ningunha fronteira poderá impedirnos de compartir. Grazas, irmáns e irmás de El Paso, por facernos sentir unha soa familia e unha mesma comunidade cristiá.